



Afgørelse om ikke VVM-pligt

Ejendommen: Landvindingslaget Orup Bæk
 Beliggende: Mellem Præstøvej, Lindersvoldvej, Sivet, Præstø
 Fjord, Feddet, St Elmuevej og Vindbyholtvej.

Postadresse:
 Frederiksgade 9
 4690 Haslev

Telefon: 56203000

www.faxekommune.dk

Dato: 28. november 2025

Sagsnummer:
 06.02.15-P19-1-25

Faxe Kommune har modtaget en anmeldelse fra Naturstyrelsen af et projekt omkring nedlæggelse af Landvindingslaget Orup Bæk. Projektet er en forlængelse af klima-lavbundsprojektet, som har til formål at sikre ejendomme og infrastruktur i et vådområde, som naturligt er opstået efter et digegennembrud ved stormfloden i oktober 2023.

Kommunen skal i den forbindelse vurdere, om projektet er omfattet af reglerne i miljøvurderingsloven¹.

Afgørelse

Faxe Kommune har vurderet anmeldelsen og fundet, at projektet om nedlæggelse af Landvindingslaget Orup Bæk ikke forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. På den baggrund har Faxe Kommune truffet afgørelse om, at projektet ikke er omfattet af reglerne for VVM-pligt.

Afgørelsen er truffet efter § 21 stk. 1 i miljøvurderingsloven, og er den 28. november 2025 blevet offentliggjort på Faxe Kommunes hjemmeside. Klagefristen på 4 uger udløber 26. december 2025. Afgørelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år efter, at den er meddelt, eller ikke har været udnyttet i 3 på hinanden følgende år.

Afgørelsen er truffet på baggrund af oplysningerne i anmeldelsen og kommunens eksisterende viden om plan- og miljøforhold i området. Sagen har dermed været tilstrækkeligt belyst, jf. miljøvurderingslovens bilag 6. Baggrunden for afgørelsen fremgår af det nedenstående screeningsskema.

Lovgivning

I miljøvurderingsloven er der oplistet en række aktiviteter og anlæg, som skal vurderes i forhold til deres faktiske og mulige virkninger på miljøet. I loven er en række forskellige aktiviteter fordelt mellem bilag 1 og bilag 2 i loven.

Ved aktiviteter og anlæg oplistet på bilag 1, skal der udarbejdes en decideret redegørelse for projektets faktiske og mulige påvirkninger af miljøet. Aktiviteter og anlæg, der er oplistet på bilag 2, skal screenes for de umiddelbare påvirkninger.

Screeningens formål er at afgøre, om en egentlig redegørelse af projektets virkning på miljøet er nødvendig. Der kan ikke stilles vilkår til projektet i forbindelse med en VVM-screeningsafgørelse.

Klima- og Lavbundsprojekt Orup Bæk er omfattet af miljøvurderingslovens bilag 2; pkt. 10f og 1c.

¹ LBK nr. 4 af 3. januar 2023 lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

På den baggrund har Faxe Kommune vurderet, at nedlæggelsen af Landvindingslaget Orup Bæk skal VVM-screenes jf. miljøvurderingslovens § 21.

Faxe Kommunes vurdering

Ved VVM-screening af projektet har der været fokus på en række mulige påvirkninger som projektet kan have på det omkringliggende miljø:

Formålet med projektet er at opløse landvindingslaget. De fremtidige afvandingsforhold fastlægges i et klima-lavbundsprojekt med Naturstyrelsen som projektejer. Sagsbehandlingen af projektet er i gang.

Når og såfremt projektet er gennemført kan opløsning af landvindingslaget effektueres.

Såfremt landvindingslaget nedlægges overgår ejerskabet af landvindingslagets anlæg, såsom dige, pumpe og pumpekanal til de respektive lodsejere.

Samlet vurderes det, at der ikke er en væsentlig påvirkning af miljøet og naturen i området.

Udgangspunktet for screeningen er den nuværende naturskabte situation, hvor diget er gennembrudt og dermed uden virkning. Det betyder, at alle vurderinger er taget ud fra den nuværende situation med fri hydraulisk forbindelse mellem Præstø Fjord og oplandet til Orup Bæk.

Det betyder så, at den formelle nedlæggelse af landvindingslaget ikke har nogen miljømæssige konsekvenser, idet forandringerne skete i forbindelse med stormen i 2023.

De berørte emner vurderes ikke hverken enkeltvis eller samlet at have en væsentlig påvirkning af miljøet. Derfor vurderer Faxe Kommune, at projektet om nedlæggelse af Landvindingslaget Orup Bæk ikke er VVM-pligtigt.

En uddybning kan ses i det vedlagte screeningsskema.

Høring

Afgørelsen med screeningsskema, har været i høring hos følgende:

- Lodsejere indenfor og grænsende op til projektområdet samt berørte myndigheder.

Høringen gav ikke anledning til bemærkninger

Forhold til anden lovgivning

Kommunen gør opmærksom på, at denne screening ikke tilsidesætter andre love, som forventes overholdt. Der gøres derfor opmærksom på nedenstående love, som kan have indflydelse på dit projekt.

Kystbeskyttelsesloven: Kystdirektoratet skal godkende nedlæggelse af et landvindingslag, når det har betydning for kystbeskyttelse, afvanding eller diger.

Bilag til afgørelse

- Til denne afgørelse findes følgende bilag:
- Kommunens VVM-screeningsskema

En kopi af dette brev er sendt til

- Friluftsrådet, Faxe@friluftsradet.dk
- Greenpeace, info.dk@greenpeace.org
- Danmarks Naturfredningsforening, dnfaxe-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité Faxe, faxe@dn.dk
- Dansk ornitologisk forening, natur@dof.dk
- Miljøstyrelsen, mst@mst.dk
- Naturbeskyttelsesudvalget, nbu@snm.ku.dk
- Østsjællands Museum, museerne@museerne.dk
- Kystdirektoratet kdi@kyst.dk
- Faxe Forsyning, post@faxeforsyning.dk
- Orup Vandværk, post@orupvand.dk
- Berørte lodsejere inden for projektområdet og grænsende op til projektområdet

Klagevejledning

Afgørelsen om ikke VVM-pligt kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet, jf. miljøvurderingslovens § 49, stk. 1. Der kan klages over formelle mangler i afgørelsen, de såkaldte retlige spørgsmål.

Hvis du ønsker at klage over afgørelsen, skal klagen være indgivet til Miljø og Fødevareklagenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort, regnes klagefristen dog altid fra datoen for offentliggørelsen.

Du skal klage via Klageportalen, ved at logge på med dit Mit-ID på www.borger.dk eller www.virk.dk.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager som privatperson, skal du betale et gebyr på kr. 900. Klager du som organisation eller virksomhed, skal du betale et gebyr på kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Klageberettigede efter miljøvurderingsloven er:

- Miljø- og fødevareministeren
- Enhver med retlig interesse i sagens udfald
- Lokale foreninger og organisationer, der som formål har beskyttelsen af natur og miljø eller varetagelsen af væsentlige brugerinteresser inden for arealanvendelsen og har vedtægter eller love, som dokumenterer deres formål, og som repræsenterer mindst 100 medlemmer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Faxe Kommune. Kommunen sender derefter din anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Søgsmål

Ønskes afgørelsen prøvet ved en domstol skal et eventuelt søgsmål være anlagt inden 6 måneder efter at afgørelsen er meddelt, dvs. senest den 28. maj 2026 eller, hvis sagen påklages, inden 6 måneder efter at endelig afgørelse foreligger i sagen.

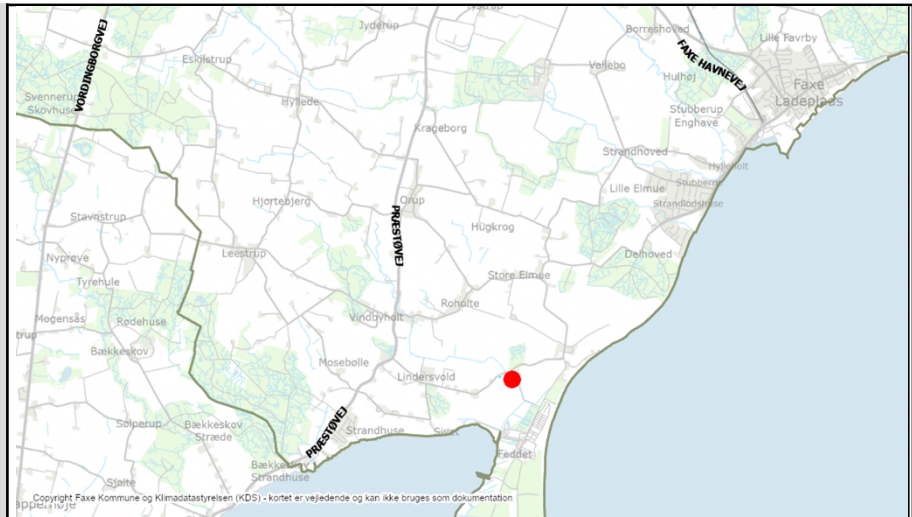
Med venlig hilsen

Janus Høhne
Vandmiljømedarbejder

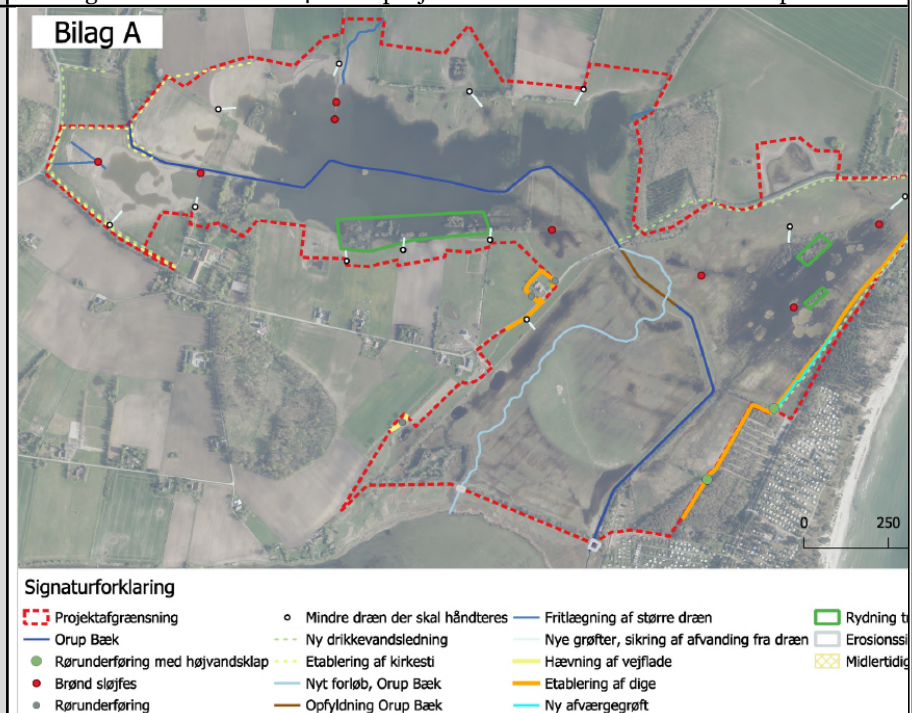
Bilag: VVM-Screeningsskema

VVM Myndighed	Center for Plan, Miljø og Service, Faxe Kommune
Basis oplysninger	Tekst
Projektbeskrivelse	Ved stormfloden i oktober 2023 brød Præstø Fjord igennem diget hvor Orup Bæk løber ud i Præstø Fjord. I dag er der således fri hydraulisk forbindelse mellem fjorden og vådområdet bag diget, som bl.a. omfatter Sivet, Grønnemose og engsøen ved Lindersvold. Ved gennembruddet af diget forvandlede store dele af området dramatisk. Området sydøst for Lindersvoldvej er i dag genskabt som en fjordarm med fri hydraulisk forbindelse med Præstø Fjord. Området nord-vest for vejen er en våd ådal med Orup Bæk løbende gennem et vådområde med vandstande på op til 1 m eller mere. Siden diget blev gennembrudt i 2023 er der opstået et naturligt plante-, insekt-, fugle- og dyreliv tilknyttet området. Det er derfor vurderet, at det er svært at meddele tilladelse til at genetablere diget, på grund af den nu indfundne naturtilstand. Landvindingslaget for Orup Bæk, har desuden meddelt Faxe Kommune, at de ønsker at opløse sig, hvilket der kan træffes afgørelse om i henhold til vandløbsloven. Udgangspunktet for denne vvm-screening er den nuværende naturskabte situation, hvor diget er gennembrudt og dermed uden virkning. Det betyder, at alle vurderinger er taget ud fra den nuværende situation med fri hydraulisk forbindelse mellem Præstø Fjord og oplandet til Orup Bæk. Projektet omhandler: • Nedlæggelse af Landvindingslaget Orup Bæk.
Navn og adresse på bygherre	Landvindingslaget Orup Bæk Ved formand Kristian Skytte
Bygherres kontaktperson og telefonnr.	Kristian Skytte kristian@danregn.dk
Projektets placering	Mange matrikler giver medlemskab af landvindingslaget. Disse fremgår af lagets vedtægter.
Projektet berører følgende kommuner	Faxe Kommune.

Oversigtskort i målestok



Kortbilag i målestok



Kortbilaget viser de nuværende forhold og de foranstaltninger der er truffet til sikring af beboere, natur og infrastruktur.

Forholdet til VVM reglerne		Ja	Punkt	Nej	
Er anlægget opført på bilag 1 i miljøvurderingsloven?				X	
Er anlægget opført på bilag 2 i miljøvurderingsloven?		X	Projektet er omfatte af miljøvurderingslovens bilag 2; pkt. 10f og 1c		
	Ikke relevant	Ja	Bør undersøges	Nej	Tekst
1. Projektets karakteristika:					
Er der andre ejere end Bygherre?:				X	Ansøger repræsenterer hele laget, da det er en beslutning taget af lagets generalforsamling.

a) Projektets dimensioner og udformning: - Arealbehovet i ha: - Det bebyggede areal i m²: - Bygningsmasse i m³: - Anlæggets maksimale bygningshøjde i m: - Anlæggets kapacitet for strækningsanlæg: - Anlæggets længde for strækningsanlæg:					Projektet omhandler: - Nedlæggelse af landvindingslaget. Der er ingen fysiske konsekvenser af beslutningen.
b) Kumulation med andre eksisterende og/eller godkendte projekter:					Projektet er en forlængelse af de naturgivne omstændigheder.
c) Brugen af naturressourcer: - Behov for råstoffer i anlægsfasen (type/mængde): - Behov for råstoffer i driftsfasen (type/mængde): - Behov for vand i anlægsfasen (kvalitet/mængde): - Behov for vand i driftsfasen (Kvalitet/mængde): - Jordarealer og biodiversitet:					Ikke relevant.
Anlæggets kapacitet for så vidt angår flow og opbevaring af: - Råvarer (type/mængde): - Mellemprodukter (type/mængde): - Færdigvarer (type/mængde):					Ikke relevant.
Forudsætter anlægget etablering af yderligere vandforsyningskapacitet?:				X	
d) Affaldsproduktion: - Farligt affald (type/mængde/bortskaffelse): - Andet affald (type/mængde/bortskaffelse): - Spildevand (mængde/sammensætning/afledning):					Ikke relevant
Kræver bortskaffelse af affald og spildevand ændringer af bestående ordninger?:				X	Ikke relevant
e) Forurening og gener:					
- Overskrides de vejledende grænseværdier for støj?:				X	Ikke relevant
- Overskrides de vejledende grænseværdier for luftforurening?:				X	Ikke relevant

- Vil projektet give anledning til vibrationsgener?:				X	Ikke relevant
- Vil projektet give anledning til støvgener?:				X	Ikke relevant
- Vil projektet give anledning til lugtgener?:					Ikke relevant
- Vil projektet give anledning til lysgener?:				X	Ikke relevant
f) Må projektet forventes at udgøre en risiko for større ulykker og/eller katastrofer, som er relevante for det pågældende projekt, herunder sådanne som forårsages af klimaændringer, i overensstemmelse med videnskabelig viden?:				X	Ikke relevant
g) Må projektet forventes at udgøre en risiko for menneskers sundhed (f.eks. som følge af jord-, vand- eller luftforurening)?:				X	Ikke relevant
2. Projektets placering					
a) Den eksisterende og godkendte arealanvendelse:					
- Forudsætter projektet ændring af en eksisterende lokalplan for området?:				X	Ikke relevant - området er ikke lokalplanlagt og skal ikke lokalplanlægges.
- Forudsætter projektet ændring af kommuneplanen?:				X	Arealerne er omfattede af følgende Kp temaer, - Lavbund - Naturområder - Bevaringsværdige landskaber - Økologiske forbindelser - Kystnærhedszone Realisering af projektet vurderes ikke at være i strid med udpegninger i Kommuneplanen.
- Forudsætter projektet ændring af den eksisterende arealanvendelse?:		X			Dette projekt forudsætter ingen ændringer af arealanvendelsen. Ændringerne af arealanvendelsen skete i forbindelse med stormfloden i 2023.
- Indebærer projektet behov for at begrænse anvendelsen af naboarealer ud over hvad der fremgår af gældende kommune- og lokalplaner?:				X	Arealer uden for projektområdet påvirkes ikke og der sker derfor ikke en begrænsning af arealanvendelsen for disse.
b) Naturressourcers relative rigdom, forekomst, kvalitet og regenereringskapacitet i området og dettes undergrund:					
- Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets råstoffer?:				X	Nej. Området er ikke udpeget som råstofvindingsområde i Region Sjællands Råstofplan.

- Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets grundvand?:				X	Nej. Den formelle nedlæggelse af landvindingslaget udgør ikke en hindring for fremtidig anvendelse. Området ligger delvist inden for et område med drikkevandsinteresser, men ligger udenfor område med særlige drikkevandsinteresser. Området er ikke prioriteret til indvinding af grundvand.
- Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig anvendelse af områdets jordarealer?:				x	Nej. Den formelle nedlæggelse af landvindingslaget ændrer ikke på hidtil anvendelse af ejendomme og infrastruktur. Det vådområde der naturligt har indfundet sig efter digegennembruddet i 2023 har derimod ændret på muligheden for fremtidig anvendelse af arealer inden for projektområdet. F.eks. kan tidligere dyrkningsarealer ikke længere dyrkes.
- Vil projektet udgøre en hindring for fremtidig bibeholdelse af områdets biodiversitet?:				X	Nej. Den formelle nedlæggelse af landvindingslaget vil ikke udgøre en hindring for at bibeholde områdets biodiversitet.
c) Det naturlige miljøes bæreevne:					
- Indebærer projektet en mulig påvirkning af sårbare vådområder?:				X	Ikke relevant.
- Indebærer projektet en mulig påvirkning af bredder og flodmundinger?				X	Ikke relevant.
- Er projektet tænkt placeret indenfor kystnærhedszonen?:		X			Landvindingslagets arealer ligger indenfor kystnærhedszonen.
- Indebærer projektet en mulig påvirkning af havmiljøet?:				X	Ikke relevant.
- Forudsætter anlægget rydning af skov?:				X	Ikke relevant.
- Indebærer projektet en mulig påvirkning af skovområder?:				X	Ikke relevant.
- Vil anlægget være i strid med eksisterende eller til hinder for etableringen af reservater eller naturparker?:				X	Ikke relevant.
- Indebærer projektet en mulig påvirkning af nationalt beskyttede eller fredede områder?:		X			Ikke relevant
- Indebærer projektet en mulig påvirkning af internationalt beskyttede områder (Natura 2000)?:				X	Projektområdet er delvist beliggende i EF Fuglebeskyttelsesområde Præstø Fjord, Ulvshale, Nyord og Jungshoved Nor som er Natura 2000 Habitat- og RAMSAR-område. Den formelle nedlæggelse af landvindingslaget vil ikke påvirke områderne eller deres udpegningsgrundlag.

- Forventes området at rumme beskyttede arter efter bilag IV?:			X	Nord for brandvejen i Grønnemose lå der inden stormfloden 2023 nogle mindre vandhuller, hvor der er fundet spidssnudet frø og springfrø i 2022 (Naturdata.dk). Der er ikke nogen registreringer af stor vandsalamander, men den har med stor sandsynlighed forekommet i vandhullerne omkring Grønnemose. Disse vandhuller er blevet oversvømmet ved digebruddet og er i dag både påvirket af saltvand og huser formentlig en fiskebestand. Da alle tre arter – og særligt stor vandsalamander - har en lav salttolerance må det antages, at de har forladt Grønnemose og er vandret til andre lokaliteter som f.eks. de våde enge ved Lindersvold og andre vandhuller nord for Lindersvoldvej. Projektet – samt det dertil hørende anlægsarbejde -vurderes ikke at omfatte aktiviteter, der risikerer at medføre påvirkning af yngle- og rasteområder for hverken spidssnudet frø, springfrø eller stor vandsalamander. Dels vurderes de ikke at forekomme i området og dels foregår anlægsarbejdet uden for paddernes vandringstid. En påvirkning af den økologiske funktionalitet af området for arten kan derfor udelukkes. Flagermus Området er uden tvivl fødesøgningsområde for en række flagermus. Disses livsvilkår er blevet forbedret efter stormfloden. Landskabet er blevet bedre for de arter, der søger føde i mere åbent terræn - i størst grad for vandflagermus, der har fået et nyt fødesøgningsområde over de nye enge og søer. Ingen af de planlagte tiltag omfatter aktiviteter (fældning af gamle træer eller nedrivning af bygninger), der kan påvirke yngle- og rastesteder for flagermus ligesom de heller ikke vil være til fare for enkeltindivider. Nåletræerne langs den sydlige bred af engsøen samt elletræerne i Grønnemose, der anbefales fældet, er ikke vurderet egnede som yngle- og levesteder for flagermus. Ifølge naturdata.dk og artsportalen er der ikke fundet andre bilag IV-arter indenfor projektområdet. Under feltundersøgelserne i 2012 og 2024 blev der ikke fundet bilag IV-arter på de undersøgte lokaliteter. Andre bilag IV-arter Det kan ikke udelukkes, at odder kan forekomme i området. Der er i de seneste år dukket odder op ved flere
---	--	--	---	---

					østsjællandiske vandløb – herunder Tryggevælde Å. Det antages at være svenske oddere, der krydser Øresund og det kan ikke udelukkes, at der kan forekomme odder i området, da det er et velegnet odderhabitat. Der er aldrig registreret løvfrø i området. Den nærmeste bestand er ved Hejreskov på Jungshoved. Afstanden i fugleflugtslinje er 6 km hvoraf en del går over vand og rundt om fjorden er der ca. 15 km. Siden omkring 1990 er der foretaget en omfattende kortlægning af arten overalt i Danmark og det forekommer usandsynligt, at den skulle forekomme i området.
- Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for overfladevand allerede er overskredet?:				X	Ikke relevant.
- Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for grundvand allerede er overskredet?:				X	Ikke relevant.
- Kan projektet påvirke områder, hvor fastsatte miljøkvalitetsnormer for naturområder allerede er overskredet?:				X	Ikke relevant.
- Indebærer projektet en mulig påvirkning af tætbefolkede områder (støj/lys/luft)?:				X	Ikke relevant.
- Kan anlægget påvirke historiske, kulturelle, æstetiske, geologiske eller arkæologiske landskabstræk/værdier?:				X	Ikke relevant.
3. Arten af og kendetegn ved den potentielle indvirkning på miljøet					Der er ingen miljøpåvirkning.
a) Indvirkningens størrelsesorden og rumlige udstrækning:					
- Den forventede miljøpåvirknings geografiske udstrækning i areal:					Ikke relevant.
- Omfanget af personer der forventes berørt af miljøpåvirkningen:				X	Ikke relevant.
- Er området, hvor anlægget tænkes placeret sårbart overfor den forventede miljøpåvirkning?:				X	Ikke relevant.
b) Indvirkningens art:					Ikke relevant.
c) Indvirkningens grænseoverskridende karakter:					
- Vil den forventede miljøpåvirkning række				X	Ikke relevant.

ud over kommunens område?:					
- Vil den forventede miljøpåvirkning berøre nabolande?:				X	Ikke relevant.
d) Indvirkningens intensitet og kompleksitet:					
- Forventes miljøpåvirkningerne at kunne være væsentlige – Enkeltvis eller samlet?:				X	Ikke relevant.
- Må den samlede miljøpåvirkning betegnes som kompleks?:				X	Ikke relevant.
e) Indvirkningens sandsynlighed:					
- Er der stor sandsynlighed for miljøpåvirkningen?:				X	
f) Indvirkningens forventede indtræden, varighed, hyppighed og reversibilitet:					
- Hvornår forventes miljøpåvirkningen af indtræde?:					Ikke relevant.
- Er påvirkningen af miljøet varig, hyppig eller reversibel?:					Ikke relevant.
g) Kumulationen af projektets indvirkninger med indvirkningerne af andre eksisterende og/eller godkendte projekter:					Ikke relevant
- Er der andre anlæg, projekter eller aktiviteter i området, der sammen med det ansøgte medfører en påvirkning af miljøet (kumulative forhold)?:				X	Ikke relevant.
- Er der andre kumulative forhold?:				X	Ikke relevant.
h) Mulighed for reelt at begrænse indvirkningerne:					Ikke relevant.
Konklusion					
Giver resultatet af screeningen anledning til at antage, at det anmeldte projekt vil kunne påvirke miljøet væsentligt:				X	Samlet vurderes det at formålet med projektet er at opløse et landvindingslag, der ikke længere har nogen funktion. Selve opløsningen har ikke miljømæssige konsekvenser. De miljømæssige konsekvenser indtraf med stormen i oktober 2023 og var en naturgiven omstændighed.